

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.

Jun. an 36 Lei = 72 Cor.

Trei luni 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de
25 bani sau 50 fil.Telefon p. oraș și in-
terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi numărul 1 a.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarif.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPUIAZĂ.

Presă franceză și România.

Întreaga presă românească a vorbit cu amărăciune despre situațiunea creată României în urma dispozițiilor adoptate de Consiliul celor patru și cari hotărâu cu sânge rece și în numele noii rânduri a lumii, chestiunea prerogativelor minorităților și pe aceea și mai delicată încă a robirei noastre economice.

Situațiunea jalnică ce ni se creia de către proprii noștri aliați, ar fi fost logic să ne ample sufletul de-o mâhnire adâncă și pe care timpul să nu poată s-o mai ștergă vreodată, dacă o dreaptă și mângăietoare lege suflătească nu ne-ar face ca în momentele de grea restriște să căutăm compensațiuni în altă parte.

Compensația aceasta atât de necesară întregului suflet românesc, am găsit-o pe deo parte în credința că nimica nu poate să ducă și să viețuiască din ceace nu este conform spiritului de dreptate, iar pe de alta în simpatia cu care a fost îmbrățișată cauza noastră de marele popor francez.

Rămânând drept, chiar atuncea când aceia cărora le revenea enorma sarcină de a decide destinele lumii, din cauza unor înalte speculații filosofice, se depărtau de noțiunea pipăibilă a dreptății, poporul francez, ne păstra încă nici o sfortare simpatia lui întreagă, în aceste momente atâta de dureroase pentru noi.

Sentimentele prietenești de care este însoțită față de noi opinia publică franceză se reflectă, așa dupăcum era și natural, întocmai ca într-o oglindă, în întreaga presă franțuzească.

Caracteristic însă pentru modul cum presa franceză înțelege să pună în discuție punctul de vedere românesc, este articolul apărut în ultimul număr al ziarului „Le Temps”, și în care se expun motivele ce au determinat reîntoarcerea în țară, a președintelui guvernului român.

În articolul în chestiune, marele ziar parisian, inspirându-se dela interesele superioare ce rezultă din natura relațiilor ce trebuie să existe între România și marii săi aliați și protectori, arată că în afară de greutățile create românilor în chestia minorităților și în chestiunea economică, aceștia se mai lovesc și de o altă serie de neajunsuri, ce constituie o atingere dureroasă a prestigiului unui popor ce are dreptul să dispue în deplină libertate de soarta și de voința lui.

„Le Temps”, făcându-se ecoul unor păreri autorizate, din anturajul președintelui guvernului român, păreri pe care reese din însăși felul espunerei că le împărtășește pe deplin, arată că frontiera creată între Ungaria și România este arbitrară și periculoasă, că în Dobrogea, bulgarii continuă să se agite nepedepsiți, în dauna intereselor românești, și că în Transilvania agitația minorităților germane supuse României, îmbracă din ce în ce un caracter mai pronunțat.

În momentele dificile prin care trecem, modul ori cât de îndreptat ar fi el, în care înțelegem să ne apere și să ne susție presa franceză, este pentru noi o meritată și adâncă mângăiere.

Convinși de dreptatea cauzei noastre și de satisfacția deplină ce va trebui să ni se acorde, ne îndreptăm cu recunoștință privirile și suflătele spre țara libertății și a luminei, al cărei spirit de dreptate; se reflectă strălucit în presa ei.

Interview cu d. N. Iorga.

În »Neamul Românesc« a apărut zilele acestea o notiță, prin care, un redactor, cu cele mai bune și mai curate intenții, aducea elogiul dlui Iorga și se bucura, bănuim, căci noi n'am văzut decât notița de scuză a dlui Iorga—, că savantul profesor a fost distins cu Legiunea de onoare în gradul de comandor, de către președintele republicii franceze. D. Iorga nu-și tolerează în propriul său ziar, ceiace alții cred că e însuși rațiunea ziarului pe care l-au fondat.

D. Iorga e o personalitate europeană și o figură aparte în viața României. Cuvinte de elogi, recomandări ar fi cuvinte de prisos.

L-am găsit în biroul redacției, făcând revizia primei pagini. În notița de care vorbeam mai sus, d. Iorga regretă că nu are destul timp pentru a face și revizia paginii a doua. Nu mi-am putut ascunde mirarea. D. Iorga nu părea cătuși de puțin mirat. I se părea ceva cu totul natural. Domniasa e sclavul muncii, al muncii mari în sensul înalt al cuvântului, al muncii mărunte, obscure de ziar pe care o face cu aceiași trager de inimă, nedescoperind-o, căci d. Iorga are în vedere scopul urmărit.

Un interview?!

D. Iorga e mirat de astă-dată. Imi aruncă o privire pe care nu aș putea-o defini. Dar i-am înțeles gândul parcă: Ideile mele mi le expun prin ziar și oricine poate lua cunoștință de ele. Convin sau nu convin unora și altora, eu îmi urmez calea dela care nu mă voi abate. Am un ideal și lupt pentru el. Imi spun părerile în mod cinstit și cu un respect tăcut de cetitor la nivelul căruia nu mă scobor, dar pe care caut să i-l ridic.

Îi întind foaia cu întrebările. Capăt răspunsuri scurte, tranșante, une e ca un ascuțit de sabie.

— Ce credeți despre situația politică a României, în urma celor petrecute la Paris?

— *Nu știu ce s'a petrecut la Paris decât din spusele oamenilor politici din ambele tabere, cari exagerează.*

Situația politică a României, orice ar fi însă, nu poate să fie decât: aliata Aliatilor săi.

— Cum înfățișați consecințele, dacă la conferința din Paris s'ar putea eventual produce un pas pripit?

— *Nu știu ce înțelegeți printr'un »pas pripit«, dar în viață »pașii pripiti« se corectează.*

— Care e părerea Dvstră, cu privire la soarta ce s'ar crea unei părți din Bănat și cum ar fi mai potrivit pentru românii de peste Carpați să primească soluția ce s'ar hotări?

— *Toate lucruri pe care Bănățenii singuri au competența de a le decide și pentru aceasta-i va îndrepta nu teoria noastră, ci practica lor.*

— Cum credeți că s'ar putea face unitatea politică cu vechiul regat?

— *Unirea politică s'a făcut doar. Și acuma — se desvoltă.*

— Ce credeți despre influența pe care poporul român o așteaptă dela bărbații politici ardeleni?

— *Cred că aveți și Dv. politicieni Dvoastră, cari sunt ca și ai noștri, că aveți un popor bun ca și al nostru și că este și câte un om politic onest, cu care, la timpul său, oamenii politici dela noi vor putea vorbi.*

— În cadrele politice ale vechii României s'ar putea desvolta o viață nouă?

— *De oameni noi, da; de ceilalți — piesă veche cu decoruri nouă pe o scenă mai vastă. Cui îi place!*

— Cum înfățișați problema minorităților din Ardeal, teritoriile ungurești și Bănat?

— *Nu ne atingem de sufletul nimă-nui și adăugim la drepturile pe care le reclamă și un dar dela noi. Când ne-or ruga să nu-i tratăm ca minorități, vom discuta.*

Vasile Savel.

Instalarea autorităților românești în Arad.

— La Prefectura orașului. —

Noul prefect al orașului, d. dr. Iustin Marșieu, însoțit de d. dr. Romul Veliciu, fost conducător al Consiliului național român comitatens din Arad, și de dnii dr. E. Micloși și dr. T. Leucția foști secretari la consiliul național, s'au prezentat Luni la orele 9.30 dim. la prefectura orașului, pentru a o lua în primire și institui autoritățile românești. Fostul prefect maghiar al orașului, d. Nandor Green, care avea cunoștință despre acest fapt, îi aștepta la prefectură. Din partea comandamentului francez, era de față d. maior Raymond, șeful statului major.

Într'o scurtă vorbire, d. prefect dr. Iustin Marșieu, a făcut cunoscut fostului prefect maghiar dispozițiile luate, după care a urmat predarea întregului oficiu, dresându-se procesele verbale de rigoare. Predarea a decurs în cea mai desăvârșită ordine, fostul prefect stând la dispoziție și dând toate relațiile de care era nevoie.

La Primărie. Fostul primar protestează.

După terminarea instalării autorităților românești la prefectură, d. dr. Iustin Marșieu,

însoțit de delegația de mai sus, s'a dus la primăria orașului, unde erau așteptați de fostul primar, d. dr. Fr. Sárkány. Aci azista din partea comandamentului francez d. lt. colonel Defferre, comandantul pieței Arad.

După cuvântarea prefectului orașului, fostul primar dr. Fr. Sárkány a declarat că ia cunoștință de ordinul comandamentului francez și de dispozițiunile Consiliului Dirigent, spunând că crede de a sa datorie să protesteze împotriva procedurii, predă orașul și cedează, supunându-se forței armate.

Imediat după aceasta a urmat instalarea noilor funcționari, care au depus jurământul în fața prefectului. Au fost instalați d. dr. Ioan Robu primar al orașului, St. Anghel prim-notar și ajutor de primar, Ion Berzovan șeful percepției (exactorat) orășenești și dr. Tr. Leucția secretarul prefectului orășeneșc.

După dresarea proceselor verbale de predare, s'a stabilit că în cursul zilelor următoare se va face primirea amănunțită a fiecărui birou, luându-se totdeodată și dispoziția ca primăria să înceteze pentru moment orice fel de plăți, până ce va dispune noul primar

La directoratul de finanțe.

Noul director de finanțe, numit de Consiliul dirigent român, d. Iuliu Arsenovici, a convocat pe toți funcționarii financiari, cărora după ce le-a adus la cunoștință numirea sa, și le-a luat jurământul, i-a pus în curent cu situația, rugându-i să-i dea tot sprijinul necesar, pentru bunul mers al instituției. Le-a amintit între altele că salariile sunt mult mai bune ca sub regimul maghiar, și funcționarii români se bucură de o considerație deosebită.

Au depus jurământul următorii 11 funcționari: d. Ladislau Fényes, Ludovic Karbner primii șefi de birou, Adrian Magyar al oficiului de catastru, Fr. Gajzago, șef de birou, G. Todorescu și Árpád Zaharias comisari de dări, Ladislau Hodossy consilier financiar, Francisc Amtman și R. Ivan revizori la contabilitate precum și doamnele Carol Witwitzky și G. Sabau funcționare.

Angajament cerut pentru caz de refuz al jurământului au depus d. I. Balajthy, Barabas Nagy și L. Szakacs, consilieri financiari, Fr. Okolicsany și A. Milcso, revizori de control precum și trei oameni de serviciu. 27 funcționari au refuzat să depună jurământul și angajamentul de serviciu.

*

Noul director financiar d. Arsenovici a luat erii în primire oficiile de dare, de sare și de vamă, serviciul agenților financiari și oficiul de exploatare de tutun din Arad.

La oficiul de dare au depus jurământul d. Ioan Pescariu șeful oficiului și Iuliu Caba șefi-controlor.

La oficiul de sare au depus jurământul doi funcționari.

La Tribunal.

D. dr. V. Avramescu, noul președinte al tribunalului Arad a avut o convorbire oficială cu președintele tribunalului maghiar d. Ludovic Szakolczay cu privire la predarea tribunalului. În urma discuțiilor urmate s'a decis ca toți judecătorii și funcționarii tribunalului, în una din zilele următoare, să declare în ședință plenară dacă depun sau nu jurământul. Ședința va avea loc într-o zi ce se va fixa ulterior când se va cunoaște și situația exactă a tribunalului.

— Amănunte. Prezentări. Incidente. —

Înainte de instituirea autorităților românești, d. dr. Iustin Marșieu, prefectul județului și orașului a prezentat pe d. dr. Ioan Robu, noul primar dlui general de Tournadre. Noul primar care e și căpitan de rezervă, decorat, s'a prezentat în uniformă dlui general de Tournadre care plăcut impresionat a ținut următoarea alocuțiune:

„Exprim dlui dr. I. Robu, noul primar al Aradului, toată plăcerea ce o am de a-i încredința conducerea primăriei unui aliat, fiu al acestei Mari Românie, față de care Franța s'a arătat întotdeauna așa de devotată și așa de credincioasă în alianța ei.”

D. dr. Robu, unul dintre primii legionari români, care după ce a scăpat din captivitatea rusească a intrat în armata română, adînc emoționat a mulțumit dlui general de Tournadre pentru măgulitoare cuvinte ce a exprimat față de România.

*

Noul primar după ce și-a luat în primire serviciul, între procesele verbale și protestările de ocazie ale fostului primar d. Sarkany, acesta i-a predat și steagul maghiar al orașului împreună cu eșarpa roș-alb-verde, pe care d. dr. Robu a dispus să fie puse ad acta.

*

Pe toate edificiile s'a arborat imediat drapelul românesc. Noua și adevărata viață românească își începe cursul întrerupt!

Acum, în aceste frumoase și mari vremuri ne amintim de câteva rânduri dintr-o scrisoare pe care un distins bărbat de peste Carpați a trimis-o unei personalități înainte de adunarea dela Alba-Iulia în care spunea: „urmașii noștri se vor simți nefericiți, că n'au putut trăi în aceste mari vremuri.”

Rep.

Sosirea dlui Brătianu în Arad.

Manifestația dela gară. Discursurile P. S. Episcopului Papp, Prefectului și a dlui I. Brătianu.

Sâmbătă seară a sosit în Arad d. I. I. C. Brătianu, președintele guvernului și președinte al conferinței române la Paris. Un numeros public românesc arădan a ținut să iasă în întâmpinarea primului ministru. Din mulțimea care venise din vreme la gară, observ pe P. S. Sa Ion I. Papp, episcopul Aradului, însoțit de d. Cioară referentul fondului preotesc, d. Iustin Marșieu prefectul județului și al orașului Arad, dr. Arsendici, șeful direcțiunii financiare, Mladin, subprefect, dr. T. Papp prim-notar cu doamna, dr. Micloși, Boneu, dr. Luțai, dr. Grozda, primpretorul plasei Arad, dr. Albu, primprocuror, dr. Barbura jude, Mihulin, directorul gimnazului Moise Nicoara cu doamna, dr. Lazar Iacob, dr. I. Suci, profesori la teologie, I. Moldovan, revizor școlar, d. Popovici, Moldovan, I. Pap, Tatu, reprezentanții institutului „Victoria”, căpitan Ispravnic directorul regional al C. F. R. din Arad cu doamna, Cornel Lăzăr, directorul tipografiei diecezane, d. Sever Miclea, Nemeș, Costina, Stoinescu, avocați, N. Vulcu mare industriaș, Raicu, secretarul prefecturei, Popovici, Vancu învățător, dr. Leucuța, Radu Ursu cu dna. Nichin, contabil ș. a. al căror nume ne scapă.

Trenul sosește la ora 9. Din vagonul rezervat, scoboară d. I. Brătianu, însoțit de d. C. Brătianu secretarul delegațiunii române la Paris, Al. Lăpedatu membru al Academiei române și consilier istoric pe lângă conferință, Lt. Kerciu agliotant. Urale și strigăte de „Să trăiască făuritorul României mari” îl întâmpină pe d. Brătianu. Puțin obosit de drum și de greutatea ivite în cursul călătoriei sale dela Triest încoace, premierul e bine dispus totuși.

Un pluton din Rgt. 4 vânători dă onorul.

D. colonel Stroe Beloiu, comandantul reg. 4 vânători raportează dlui Brătianu despre situația trupelor.

Cuvântarea P. S. S. Episcopului I. I. Papp.

P. S. Sa episcopul Ion I. Papp adresează primele cuvinte de binevenire dlui I. Brătianu spunându-i: Domnule președinte, ne simțim fericiți că vă putem avea pentru câteva clipe în mijlocul nostru. Cel atotputernic a voit ca dreptatea să învingă și românii să fie uniți sub un steag. Mulțumită Dvoastre, azi ne găsim în granițele României mari și ca păstor al bisericii vă mulțumim că ați știut apăra biserica națională română. Să trăiți domnule Brătianu!

Răspunsul dlui Brătianu.

D. I. I. C. Brătianu, răspunde: *Sunt fericit astăzi de a călca în acest Arad pe pământ românesc. Avem datoria de a fi strâns uniți și a ne apăra și în viitor, cum am știut a ne apăra și în trecut România mare. Datoria noastră în viitor și obligațiunile ce avem față de poporul nostru ne impun o muncă comună, sinceră și strâns unită. Vă zic deci: Să trăiască România mare, Să trăiască România tare.*

Cuvântarea prefectului Marșieu.

D. dr. Iustin Marșieu, prefectul județului și al orașului, în numele autorităților și al românilor din tot județul ține o caldă și mișcătoare alocuțiune, în care între altele spune:

Suntem fericiți domnule prim-ministru că ne-am putut vedea visul împlinit, operă la care dumniavoastră ați muncit din răpuzeri. Bărbatul care a realizat acest măreț act este idolul nostru și recunoștința ce-i purtăm va fi veșnică. În calea spinoasă ce aveți de dus și de acum înainte pentru binele României, vă dorim succes și din adâncul inimei, vă urăm ca năzuințele pentru care luptați să le aduceți la îndeplinire. Trăiască întemeietorul României-Mari.

D. I. Brătianu, luând din nou cuvântul mulțumește pentru frumoasa și neașteptată primire ce i s'a făcut, exprimându-și speranța că năzuințele întregii românități vor fi realizate și trebuie să fie realizate. Dar pentru aceia, accentuiază domnia sa, „o Românie mare, trebuie să fie o Românie tare. Cuvintele președintelui au fost acoperite de îndelungi urale.

*

După aceia d. dr. Iustin Marșieu, a recomandat dlui prim-ministru, persoanele prezente, întreținându-se câteva cuvinte cu fiecare, după care d. prefect l-a pus în cunoștință pe d. Brătianu cu situațiunea județului și orașului Arad.

Timp de o oră cât a stat trenul în gara Arad, d. Brătianu a stat de vorbă cu cei prezenți.

La orele 10 trenul s'a pus în mișcare, în mijlocul ovațiilor ce-i aducea publicul românesc arădan dlui prim-ministru. Rep.

O reuniune musicală la Arad.

Nu mult înainte de război, mai mulți intelectuali, au luat, inițiativa înființării la Arad, a unei reuniuni muzicale și artistice, noțiune ce echivalează cu aceea a Societăților filarmonice din vechiul regat.

Inercarea aceasta, interesantă de sigur, dar care se resimțea de timiditatea ce caracterizează orice început, nu a dat însă nici un rezultat. Vocea armonioasă a muzelor a fost înăbușită de bubuitul imperios al tunului și de trosnetul mitralierelor.

Astăzi însă când lucrurile tind să reîntre în situația normală, aflăm cu o deosebită satisfacție, că ideea înființării unei Reuniuni muzicale la Arad, a fost reluată cu un cald și îndreptățit entuziasm.

Aceea ce aruncă însă un ușor vâl de nedumerire și tristețe peste sforțările ce se fac în acest sens, este faptul că proiectul înființării Reuniunii muzicale, nu a fost întâmpinat, cel puțin până acuma, cu toată dragostea la care am fi fost în drept să ne așteptăm.

Departa de a trage însă vre-o concluzie de natură să descurajeze pe inițiatori, nădăduim din contră, că lucrurile vor lua o întorsătură favorabilă, îndatăce propaganda făcută atât prin presă cât și pe cale particulară, va fi reușit să facă să pătrundă în toate straturile societății, frumusețea morală și artistică a ideii.

Avem convingerea că nici nu ar putea fi altfel din moment ce nimic nu se opune, ca Aradul care a fost întotdeauna un important centru politic, să ajungă cu aceeași înlesnire și un important centru muzical.

Muzica ce înalță sufletul și aruncă un strălucitor vâl de poezie peste banalitățile traiului de toate zilele, dispune de-o imensă putere de atracție pentru a face să vibreze sufletele la glasul ei armonios.

Numărul și valoarea reuniunilor muzicale și artistice ne dă o idee precisă despre nivelul sufletesc și cultural al societăților ce le posedă. În cântecele naționale, se reflectă ca într-o minunată carte de istorie, simțirea și aspirațiile unui popor.

Muzica națională ne vorbește cu eloquentă de trecut, concretizează în limba ei melodioasă dorințele și bucuriile prezentului și îndreaptă toate forțele spre solidaritatea sufletească de care un neam are nevoie în viitor. Toate aceste considerațiuni, ne fac să credem că reuniunea musicală ale cărei baze au fost puse zilele trecute la Arad și de care promitem să ne ocupăm cu stăruință va eși în curând din domeniul probabilității, pentru a intra în acela al realului.

INFORMAȚII.

— Conferința de pace din Versailles a declarat că nu recunoaște guvernul marșal din Seghedin de sub presidenția dlui Karoly.

Totuși guvernul din Seghedin nu descează și speră să aibă concursul guvernului din Belgrad, pentru a face recrutări în Banat și Bacica. Agitatorii își continuă opera!

— „Viitorul”, oficiosul guvernului anunse că guvernul nu a hotărât încă asupra subscrierii contractului de pace; la o adunare dela clubul liberal de alături d. Vințiu Brătianu, fratele ministrului președinte, a declarat apoi că nu se va afla guvern, care în condițiunile date, să subscrie pacea, prin care România ar rămânea știrbită în dreptele ei revendicări. Dsa a accentuat, că e prea mare responsabilitatea pentru acela, care ar subscrie pacea, în condițiunile ei actuale.

— D. Nicolae Mihulin profesor, a fost numit director la gimnaziul „Moise Nicoară” din Arad.

— Resortul Agriculturii a luat pe seama sa Băile Herculane dela Mehadia, punându-le imediat în funcțiune. La dispozițiunea publicului sunt hoteluri și restaurante prevăzute cu tot confortul modern.

— Societatea regală română de științe fizice a ales pe d. Iuliu Maniu, președintele C. D. ca membru de onoare, în semn de recunoștință pentru distinsele sale merite.

— Ziarul „Izbânda” anunță, că d. general Moșoiu, fostul comandant suprem al trupelor din Transilvania, care în ultimul timp s-a distins în luptele contra bolșevicilor marșari, intenționează a se retrage din comandament. Consiliul de miniștri s-a ocupat cu desemnarea succesorului generalului Moșoiu.

— La Sinaia continuă constăturile cu privire la unirea bisericilor din România-mare. D. ministru de culte dr. C. Angheliescu, a hotărât retipărirea Statutului organic al mitropoliei baron de Șaguna. Fiecărui fruntaș al bisericeii i se va trimite un exemplar, cu rugămintea, ca în timpul cel mai scurt să-și prezinte observațiunile sale.

— Liga femeilor din Basarabia în frunte cu d-nele dr. Alistar și Zabrovo au organizat serbări în folosul cantinelor școlare.

— Partidul țărănesc din Basarabia a hotărât să susțină candidatura dlor N. Iorga la Orhei, Iuliu Maniu la Tighina și I. Nistor la Tomi.

— Guvernul sârb a decis să cumpere mărfurile engleze din Salonic în valoare de 2 mil. lire sterline.

— Persoane suspecte travestite în haine de cefești, circula pe căile ferate trecând în teritoriile alipite. Pentru înlăturarea acestor fraude s'a luat dispoziția ca toți cefeștii să aibă legitimație și să fie supuși controlului ca toți ce pasager.

— Banca „Victoria” mai primește spre stampilare bancnotele admise numai până la 9 Iulie orele 12 înainte de amiază.

— Reuniunea femeilor române din Arad și împrejurimi convoacă pentru astăzi d. a. la orele 5.30, în localul școlii de fete din localitate, pe toate doamnele și domnișoarele la o conferință.

Doamnele arădane sunt rugate să participe în număr cât mai mare.

— Noul comandant al trupelor franceze din Seghedin a fost numit d. lt. colonel Fournier, în locul generalului de Gondrecourt căruia i se va da altă comandă.

— Vineri în 4 Iulie în sala teatrului din Bichișciaba a avut loc concertul baritonului Laurian Nicorescu și a dnei Eugenia Codrescu cântăreață de operă din București cu un desăvârșit succes.

În curând d. Nicorescu și dna Codrescu vor da un concert în Arad.

— Franța demobilizează trei contingente La ministeriul de războiu sub președinția lui Clemenceau, în prezența și a generalissimului Foch, au avut loc discuțiuni asupra modalității executării demobilizărilor.

— Obiceiuri vechi de acum o sută de ani au început să dispară cu toată poezia și proza lor.

Astfel, acum o sută de ani străjerii anunțau sătenilor porunci pe care dacă nu le îndeplineau, erau amenințați cu bătaia. Astăzi nimeni n'ar mai îndrăzni să revie obiceiuri și păcate ale trecutului.

— O radiotelegamă din Belgrad, anunță că pe ziua de 15 Iulie, regele Petru e așteptat la Arangelovaț. Bolnavul rege e decis, ca îndată după semnarea păcii să abdice.

— Deschidere de sanatoriu. S'a deschis sanatorul dr. Mann din strada Kazinczy Nr. 10. Sanatorul își are camerele sale comode spre parc, cu salele de operații și laboratorii pentru Röntgen.

Oricine își poate alege medicul, îngrijire și prevedere excelentă. Sunt garanții că această instituțiune prin menirea sa umple un gol în Arad. Telefon Nr. 532. No. Ma 156—3.

Terminul de subscripție la împrumutul național.

Terminul de subscriere la împrumutul național, emis prin consiliul dirigent, resortul finanțelor, a fost prelungit până la 15 Iulie a. c.

Consiliul dirigent a prelungit termenul de subscriere în urma cererilor ce i s'au adresat din toate ținuturile de curând eliberate, care din cauza comunicației grele cu centrele administrative nu au putut să-și îndeplinească aceasta datorie națională și patriotică, în termenul fixat.

Sumele subscrise la împrumutul național vor fi o dovadă a tăriei noastre.

Dar afară de aceste împrumutul național aduce celui ce-l subscrie și câștig personal. Pe lângă că are o plasare sigură a banilor săi, mai primește și o dobândă de 5 la sută.

Subscrierile se fac la prefecturi, preturi, direcțiunile financiare, băncile românești și toate instituttele arătate în prospectul publicat.

În județul Arad subscrierile se fac la banca „Victoria” din Arad și filialele ei din Șiria, Chișineu, Boroșineu; la Banca generală de asigurare din Arad și la banca „Mureșiana” din Mariaradna.

BIBLIOGRAFIE.

Primim la redacție Nr. 1 din revista juridică Dreptul, organul uniunii avocaților români ce apare la Sibiu.

Primul număr se prezintă în condiții tehnice foarte bune ceiace e greu pe timpurile acestea, și în condiții redacționale excelente, ceiace ne îndreptățește a lega mari speranțe de viitorul acestei reviste, care va avea să joace un important rol, în transformările și unificarea legislativă pentru România Nouă. Colaborează în primul număr, dnii dr. C. Bușan, dr. Petre Poruțiu, I. Preda, cu articole serioase și temeinic scrise. O cronică variată și foarte interesantă, nu numai pentru specialiști. Li dorim viață și muncă spornică. Prețul unui exemplar 2 lei.

Scrieri An. 1. No. 10. revistă literară, cu colaborarea dlor A. Branișce, Iova, Date etc. Apare la București. Prețul 1 leu.

TELEGRAME.

Bela Kun și relațiile cu România.

Sibiu 8. După știri sosite din Budapesta Bela Kun, în vorbirea ce-a adresat-o gardelor roșii cari plecau în Cehoslovacia, a anunțat că nu retrace trupele din Cehoslovacia atâta timp cât trupele armatei române vor fi la Tisa.

Bela Kun a declarat apoi că atât guvernul sovietelor de azi, cât și eventualul guvern socialist de mâine, orice fel de guvern va fi în viitor, va dori să trăiască în cele mai amicale raporturi cu România, — la nici un caz însă cu Jugoslavia ori cu Cehoslovacia.

La sfârșitul vorbirei a comunicat gardelor, pe baza informațiunilor primite din Rusia prin radiograme, că armatele amiralului Colceaș și ale generalului Denikin se apropie de Moscova, primejduind situațiunea trupelor roșii.

Cine va succeda lua Bauer.

Roma 8. Din Berlin se anunță că demisionarea guvernului e iminentă. Ministrul președinte Bauer, s'a consfătuț în cursul zilei de ieri timp de 5 ore cu prezidentul Ebert. S'a ajuns la convingerea că actualul guvern, și-a încheiat lucrările privitoare la angajamentele impuse de conferința de pace, și deci își consideră misiunea sa împlinită. A produs însă adevărată senzație, știrea adusă de „Vorwärts”, că în viitorul guvern Scheidemann va fi prim ministru.

Criza germană.

Berlin 8. Guvernul Bauer se luptă cu multe greutate, fiindcă pe de-o parte între democrați și partidele din centru au izbucnit neînțelegeri iar pe de altă parte ținuta spartacistilor la Hamburg și Mannheim e agresivă. Sunt temeri, că acest guvern nu va putea rămâne stăpân pe situațiune. Prezidentul Bauer a declarat, că Germania trece printr'un stadiu greu al crizei, dar cu muncă adevărată se pot înconjura tulburările. (Ag. Dacia).

Intre Italia și România.

Berna, 7. — Ziarul italian „Corriere della Sera” scrie despre necesitatea unor relațiuni adevărat amicale între Bulgaria și România, și accentuiază că diplomația italiană își va da silința, să aplaneze micile diferențe ce mai sunt între cele două țări. (Ag. Dacia).

Nou tratat între Statele-Unite și Franța.

Paris, 7. — Înainte de a se repatria în America, președintele Wilson a semnat un tratat, prin care America garantează ajutorul său Franței, la caz c'ar fi din nou și fără motiv atacată din partea Germaniei. Acest tratat a fost semnat în numele Angliei de Lloyd George. (Ag. Dacia.)

Nici o concesie Austriei.

Viena 2. Clemenceau a declarat cancelarului Austriei-Germane, că sunt refuzate categoric din partea conferinței de pace toate cererile Austriei-Germane, cu privire la schimbarea condițiunilor economice — financiare. Conferința de pace dorește în mod hotărât, acceptarea condițiunilor, în forma adusă deja la cunoștință. (Ag. Dacia.)

Interzicerea alcoolului în America.

Londra, 7. — Guvernul Statelor-Unite a interzis în tot teritoriul țării consumul de spirtoase. Wilson a vorbit în senatul american despre situațiunea din Rusia și Siberia.

Pacea cu Bulgaria.

Paris, 7. — Comisiunea specială cu redactarea contractului de pace cu Bulgaria și-a terminat lucrările. Se crede deci, că delegații bulgari, vor fi chemați în cel mai scurt timp la Paris. Cercuri politice bine informate din Paris, susțin, că pacea cu Bulgaria și Turcia va fi încheiată încă în cursul lunii Iulie.

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.

Editor responsabil: Aurel Russu.

Taxele pentru permise.

— Un comunicat al resortului de comunicație. —

Spre a pune publicul în cunoștința taxelor legale ce se plătesc pentru liberarea permiselor de transport și astfel spre a-l putea feri de eventuale speculări și abuzuri, se aduc la cunoștința toate taxele statorite.

Permișunile de transport se liberează de resortul de comunicație pe baza documentelor de cumpărare sau ridicare liberate în regulă de resorturile în cădere.

Din acest prilej trebuie accentuat, că liberarea permiselor de transport se face cu documente în regulă și e restrânsă de numărul vagoanelor, cari stau la dispoziție pentru efectuarea transporturilor.

Din cauza aceasta orice altă intermediare decât cea legală este absolut fără folos, deoarece fiecărui cetățean i se eliberează permisul încât actele fi sunt în regulă și sunt vagoane la dispoziție.

O descentralizare la liberarea permiselor s'a făcut și până acuma, încât unele resorturi, unii prefecți, comisari de alimentare, uzine și întreprinderi publice au primit carnete perforate dela resort pentru a le folosi conform îndrumărilor.

Alte ușurări sunt acuma în plan și se vor pune în vigoare imediat ce vor fi terminate lucrările.

Taxele amintite sunt următoarele:

Pentru 10 mii kgr. acid nitric sau sulfuric 200 cor., pentru zece mii kgr. benzină 100 cor., pentru zece mii kgr. buți goale 10 cor., pentru zece mii kgr. bere 200 cor., pentru zece mii kgr. cafea conservă 300 cor., pentru zece mii kgr. cartofi 100 cor., pentru zece mii kgr. carbid 200 cor., pentru zece mii kgr. cărămidă 15 cor., pentru zece mii kgr. cărbuni de peatră 10 cor., pentru zece mii kgr. cărbuni de lemn 100 cor., pentru zece mii kgr. ceapă 100 cor., pentru zece mii kgr. ceară 2000 cor., pentru zece mii kgr. cereale 50 cor., pentru una ladă chibrite 5 cor., pentru zece mii kgr. coloniale 250 cor., pentru zece mii kgr. fasole 100 cor., pentru zece mii kgr. fân 50 cor., p 10 mii kgr. fer 100 cor., pentru zece mii kgr. fer comercial 200 cor., pentru zece mii kgr. fuioară, lână 200 cor., pentru zece mii kgr. făină 100 cor., pentru zece mii kgr. gyps 100 cor., pentru zece mii kgr. lemne de casă 30 coroane, pentru zece mii kgr. lemne rotunde 50 cor., pentru zece mii kgr. lemne de construcție 100 cor., pentru zece mii kgr. lemne de foc 10 cor., pentru zece mii kgr. luminări 200 cor., pentru zece mii kgr. mangal (cărbuni de lemn) 100 cor., pentru zece mii kgr. mal de argăsit 100 cor., pentru zece mii kgr. mașini noi 200 coroane, pentru zece mii kgr. melasă 100 cor., pentru zece mii kgr. mere 100 cor., pentru zece mii kgr. mobile de comerț 200 cor., pentru 100 kgr. nisip 15 cor., pentru zece mii kgr. păr de bou 200 cor., pentru zece mii kgr. piatră albă 20 cor., p. zece mii kgr. piatră de edificat 15 cor., pentru zece mii kgr. piatră mărunță 10 cor., pentru zece mii kgr. pere 200 cor., pentru zece mii kgr. uleu de mașini și petrol 100 cor., pentru zece mii kgr. postav, pânză 300 cor., pentru zece mii kgr. sare 15 cor., pentru zece mii kgr. scândouri de construcție 100 cor., pentru zece mii kgr. sfectă de zahăr 15 cor., pentru zece mii kgr. slănină, unsoare 200 cor., pentru zece mii kgr. sodă, săpun 200 cor., pentru zece mii kgr. spirt, rom și alte spirituoase 1000 cor., pentru zece mii kgr. spirt denaturat 100 cor., pentru zece mii kgr. sticlă de comerț 300 cor., p 10 mii kgr. scoarță 100 cor., pentru zece mii kgr. talpă și piele pentru ghetă 600 cor., pentru zece mii kgr. țigla 20 cor., pentru zece mii kgr. var, ciment 100 cor., pentru zece mii kgr. vin, rachiu 300 cor., pentru zece mii kgr. zahăr 100 cor. și pentru zece mii kgr. zdrențe 200 cor.

Sibiu, la 25 Iunie 1919.

Șeful resortului: Dr. Romul Boila.

Ba 167

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ZIARUL
„ROMÂNUL”.

Direcția Centrală C. F. R. Sibiu.

CONCURS.

Pentru primirea de ucenici lăcătuși în atelierele și școalale industriale atașate atelierelor C. F. R.

Tinerilor în etate de 14—18 ani binefăcuți și sănătoși de preferință fii de funcționari și lucrători C. F. R. cari vorbesc și scriu bine românește și cari doresc a însuși meseria de lăcătuși, li-se aduce spre cunoștință, că la:

1. Atelierele C. F. R. Brașov se primesc 28 ucenici. 2. Atelierele filiale C. F. R. Brașov se primesc 7 ucenici. 3. Atelierele C. F. R. Cluj se primesc 30 ucenici 4. Atelierele C. F. R. Simeria se primesc 15 ucenici.

Se vor înainta până la 1 August crt. Serviciului de ateliere din Direcțiunea Centrală C. F. R. Sibiu odată cu petiția timbrată cu 2 cor. și următoarele documente:

1. Extras de botez. 2. Atestat de absolvirea a cel puțin 4 clase primare (absolvenți de 4 clase medii vor fi preferiți. 3. Certificat din partea autorităților civile arătând starea civilă și domiciliul suplicatorului, precum și aceea că vorbește și scrie românește. Cu ucenicii angajați se va lega un contract pe 4 ani și vor fi vizitați de medicul respectivului atelier.

Vor obține în decursul instruirii următoarele plăți pe oră:

I.	semestru pe oră	80 fil.
II.	«	«
III.	«	«
IV.	«	«
V.	«	«
VI.	«	«
VII.	«	«
VIII.	«	«

Vor lucra pe zi 8 ore, din care 2—3 ore se va folosi pentru instruirea teoretică, dar plată vor obține și pentru orele teoretice.

Directorul Serviciului de Ateliere:
Andreiu.

Senatul școlar gr.-cat. de Sinteia.

Nr. 24—1919

Se 173-3

Provocare.

Senatul școlar gr.-cat. din Sinteia provoacă pe învățătorul Ioan Costan ca până în 30 Iulie 1919 să își ocupe postul de cantor-învățător, căci din contra postul se va declara vacant, iar la salariul cantoral-învățătoresc nu poate conta.

Dat din ședința sen. școlar la 29 Iunie 1919.

Mihai Ciul, prez. Nicolae Fălcușian, notar.

Loc deschis.**Rugămintele.**

Cumpărăm orice cantitate Secară tăciunoasă sau Mama secarei (Secale Cornutum) pe lângă prețul cel mai înalt.

Mama secarei se produce înlăuntrul spicului, de departe apare negru, de aproape vioriu închis, cam 1 1/2—2 cm. de lung și numai în timp senin se poate culege de pe spicul secarei. După cules până la importare trebuie ținut întrun loc întunecos, împrăștiat pe hârtie.

Din secară tăciunoasă se pregătesc cele mai importante și indispensabile medicamente, tocmai de aceea rugăm Onor. public, domnii profesori și învățători să binevoiască a provoca școlarii la culegerea acestei secări tăciunoase.

Culesul ei e recomandabil și de importanță și de aceea, căci în cazul când tăciunele s'ar măcina de făină prin secară, ar provoca un morb grav: ergotismul.

Cu toată stima dr. Földes și Helis, farmaciști Arad. No Fo. 144.

Primpretorul plasei Mariaradna Județul Arad

CONCURS.

În cercul de hornar (coșeriu) Sobors dreptul de măiestru hornar a devenit vacant în urma abzicerii de acest drept.

Pentru dobândirea acestui drept se poartă publică concurs.

Plată regulamentară. Petițiile în chestie să se adreseze preturei din Mariaradna în termen de 15 zile, dela această publicare.

Mariaradna, la 25 Iunie, 1919.

Dr. Eugen Beleş m. p.
Primpretor.

Be 166—3

Se caută

pentru imediata angajare

2 culegători

pentru tipografia Concordia. Ofertele se vor adresa Direcției Tipografiei „Concordia” Arad, str. Zrinyi 1/a.

DUPĂ TEATRU CINĂ GUSTOASĂ
SE CAPĂTĂ ÎN LOCALUL GRĂDINA
A LUI

ANTON MAYER, ARAD

str. Eötvös nrul 2.

VINURI ESELENTE DIN PODGORIE.
BERE PROASPĂTĂ. SE PRIMESC
ABONENȚI. Ma 164-3

Pantofi cu talpă de lemn

Ka 168—3

PÂNZĂ DE HÂRTIE PENTRU COM-
PACTORI ȘI TAPIȚER, OFER ÎN
CANTITĂȚI ORICÂT DE MARI.

Hugó H. Kálmán

A R A D, str. Veitzer-János nrul 2.

Investire avantajoasă de capital

Se vinde pe lângă condiții
avantajoase în centrul
unei comune din podgorie
două case de negoț cu 7
jugăre vie și cu întreaga
adjustare. Le 160

Adresa la Administrație

ANUNȚ.

AȘ VOI SĂ-MI SCHIMB TELEFO-
NUL DE PĂRETE CU UNUL DE
MASĂ. SUNT DISPUS SĂ FAC
CONCESIUNI.

ADRESA LA ADMINISTRAȚIE.